

**Albert Benbassat. Literature as a Book. Sofia: Colibri, 2025, 312 p.
ISBN 978-619-02-1705-3**

ABSTRACT

Books are the repositories of literary history. Once we become familiar with the major trajectories of this history, we realise that it is inconceivable without the book, in which the countless micro-stories of literature are preserved.

Discoveries about the history of book publishing and literature often resemble archaeological findings, frequently occurring by chance. Old books contain secrets; they carry information invisible to the “naked eye,” yet careful and patient examination reveals signs, unravels mysteries, and leads to new interpretations of literary and metaliterary facts.

Book publishing is an indispensable part of literature’s memory. The publisher materialises the literary work, transforming it into an object with a unique form and structure. It is worth exploring Bulgarian literature, or even its history, through the lens of book publishing, on the one hand, and through the distinctive aftertaste that the materiality of books imparts to literature, on the other.

The book is my “tool of labour” as well as an endless adventure of the mind and body. Here, I have selected some of my literary and publishing plots that I consider essential, yet have remained largely unexplored. The names of authors whose tragic fates were consciously suppressed and whose heritage was ideologically denied are also addressed. I have not neglected certain contemporary manifestations of exquisite Bulgarian literature, while openly acknowledging the subjectivity of my judgments.

Алберт Бенбасат. Литературата като книга. София: Колибри, 2025, 312 с. ISBN 978-619-02-1705-3

РЕЗЮМЕ

Книгите са депото на литературната история. Когато сме опознали в основни линии *голямата* литературна история, си даваме сметка, че тя е немислима без книгата, в която са съхранени безкрайните *микроистории* на литературата.

Откритията за историята на книжовността и литературата наподобяват археологическите открития – нерядко те стават случайно. В старите книги са заровени тайни; те носят информация, която е невидима с „невъоръжено око“, но при внимателното и търпеливо вглеждане съдържат знаци, разгадават загадки, водят до нови интерпретации на литературните и окололитературните факти.

Книгоиздаването е неотменима част от паметта на литературата. Издателят *овещества* литературната творба, превръщайки я във вещь с уникална форма и структура. Струва си да помислим върху един *прочит*, или дори *история* на българската литература, направени през книгоиздаването ни, от една страна, а от друга – през оня неповторим привкус, който *книжната вещност* придава на литературата.

Книгата ми е „оръдие на труда“, а също едно безкрайно приключение на духа и тялото. Подбрал съм тук част от моите литературни и издателски сюжети, които смятам за съществени, но сякаш останали без нужното изследователско внимание. Засегнати са и имена на творци, чиято трагична съдба е била съзнателно потулявана, а наследството им идеологически отречено. Не съм пренебрегнал и някои съвременни проявления на изящната ни словесност, без да крия субективността на преценките си.